

Beszámoló a 2008. évi közgyűlésről

(Budapest, 2008. május 22.)

Az Alapszabályban foglaltak értelmében megtartotta idei rendes közgyűlését a Neumann János Számítógép-tudományi Társaság.

Elsőként a közgyűlés szakmai programjának keretében dr. Detrekői Ákos (NHIT) Informatika – Helymeghatározás címmel tartott előadást, amelyről a szerző által készített prezentáció megtalálható a www.njszt.hu honlapon.

Az NJSZT 2007. évi közhasznú tevékenységéről

A közhasznúsági beszámoló teljes terjedelmében megtalálható a Társaság honlapján, ezért itt csak néhány fontos dolgot emelünk ki.

◆ A tavalyi évben az NJSZT kezdeményezte, kidolgozta és az ECDL Alapítvánnyal együttműködve megvalósította a vizsgarendszer még rugalmasabb modelljét, az ECDL Select-et, amellyel lehetőség nyílik 2 új modul, a Képszerkesztés és a Webkezdő beépítésére a hagyományos 7 modulós bizonyítványba. A rendszer sikeres

próbaüzeme után az ECDL Selectet a nemzetközi ECDL Alapítvány is jóváhagyta, és nemzetközi bevezetésre késznek tekinti.

◆ Nagyon fontos területtel bővült a 2007. elején meghirdetett Digitális Esélyegyenlőség (DE!) program: a Gazdasági Minisztérium felkérésére az NJSZT először megalapozó tanulmányt írt az eVITA (infokommunikációs eszközökkel segített életvitelt szolgáló országos kutatás-fejlesztési és népszerűsítő program) témakörében, majd megalakította, elindította és vezető szerepet vállalt az eVITA Nemzeti Technológiai Platform tevékenységében.

◆ Együttműködés kezdődött a Miniszterelnöki Hivatal Elektronikus Kormányzati Központja és az NJSZT között az elektronikus azonosítás témakörében, ebben kiemelt feladatot vállalt az NJSZT Intelligens Kártya Fórum.

◆ 26. rendezvényéhez ért a Szoftvertechnológiai Fórum – köszönet illeti érte elsősorban Bélády Lászlót, Dömölki Bálintot és Gyimóthy Tibort.

◆ „Örökzöld” témának számít immár a Társaság életében a tehetséggondozás. Az országos diákversenyek résztvevői létszáma meghaladta a 12 ezret, és nagy

érdeklődés által kísérve működik a több szintű országos tehetséggondozási szakör-rendszer is. Külön köszönet illeti a Tehetséggondozási szakmai közösség vezetőjét, Zsakó Lászlót, illetve a regionális versenybizottságok valamennyi tagját.

◆ Nagy előrelépés történt az Informatikatörténeti Múzeum ügyében is. A méltán világszínvonalúnak mondható gyűjtemény jelenleg is megtekinthető Szegeden, azonban 2007-ben megkezdődött annak a megvalósíthatósági tervnek az előkészítése, ami alapján 2008 második felére kiderül, hogy – az NJSZT jelentős anyagi hozzájárulásával – reális elképzelés-e a gyűjtemény számára méltó elhelyezést biztosító megoldást találni a jelenlegi laktanyaépület helyett.

◆ Az NJSZT az elmúlt évben is jelentős szerepet vállalt az információs társadalmat érintő kormányzati szakmai anyagok, pályázati kiírások stb. véleményezésében, javaslatok tételében, különös tekintettel az Új Magyarország Fejlesztési Terv TÁMOP, TIOP, EKOP és ÁROP operatív programjaira.

◆ 2007. december 7-én került sor az I. Digitális Esélyegyenlőség konferenciára, amelyen előadóként vett részt a témakör számos jelentős szakmai és kormányzati képviselője, felelőse.

Magyarok a Marson (7. oldal)

A tartalomból

Beszámoló a közgyűlésről – Tarján-díj
1 – 2. oldal

Digitális esélyegyenlőség
3 – 5. oldal

Versenyfutás
6. oldal

Szakmai közösségeink
7 – 8. oldal

Ponticulus
9 – 10. oldal

◆ Szintén 2007-ben kezdődött meg két nagyszabású rendezvény, az ETAPS 2008 és az eVITA nemzetközi konferencia és szakkiállítás szervezése – ezek azóta nagy sikerrel le is zajlottak, 2008 március-áprilisában.

◆ Számos egyéb konferenciára, szakmai rendezvényre is sor került még (pl. RCEAS, GIKOF, INFO SAVARIA, INFO ERA stb.), ezekről részletesen van szó a közhasznú beszámolóban – mondta *Alföldi István*.

◆ Sor került a szakértői rendszer frissítésére is: három kategória összevonásával a kategóriák közé bekerült az IT-alkalmazási rendszertervezés is.

◆ Továbbra is havonta (ill. évente 10 alkalommal, nyáron és év végén 1–1 duplaszámmal) eljut a tagokhoz a *Mi Újság*, illetve heti rendszerességgel az IT Business szakmai folyóirat. A Társaság támogatásával jelent meg továbbá az ICT piac nagykönyve, illetve az IT3 elemzések könyve is.

◆ Kevésbé örömteli dolognak nevezte mindemellett az ügyvezető igazgató a taglétszám csökkenését, amely első-

sorban abból fakad, hogy a tagok jelentős része (mintegy 800 fő) még nem hosszabbította meg tagsági viszonyát – azaz nem fizette be határidőre az éves tagdíjat.

Inzelt Péter, a Felügyelőbizottság elnöke a közgyűlés résztvevői előtt hivatalosan is megállapította: a Társaság közhasznú beszámolójában foglaltak a valóságnak, illetve a számviteli előírásoknak mindenben megfelelnek, a Társaság működése és gazdálkodása példa értékű, a menedzsment kiválóan végzi a munkáját: mindezért külön elismerés jár az ügyvezető igazgatónak, *Alföldi Istvánnak*.

A közhasznú beszámolóról és a 2008. évi pénzügyi tervről az alábbi határozatok születtek:

1/2008 sz. közgyűlési határozat

A 2007. évi közhasznú beszámolót a Közgyűlés egyhangúlag elfogadta.

2/2008 közgyűlési. határozat:

A 2008. évi pénzügyi tervet a Közgyűlés egyhangúlag elfogadta.

Egyebek

E napirendi pont keretében az ügyvezető igazgató az alábbiakról tájékoztatta a résztvevőket:

◆ az NJSZT díjainak idei átadására 2008. november 7-én, a II. Digitális Esélyegyenlőség konferencia keretében kerül sor. A jelöléseket *Bakonyi Péter* előző elnöknek, a Díjbizottság elnökének lehet leadni, legkésőbb 2008. június 30-ig.

◆ Megalakult a Neumann János Vállalkozói Tudásháló Alapítvány Töpolján (Szerbia). (l. 6. oldal)

◆ Noha az NJSZT elsősorban szakmai-professzionális szervezet –, köztudottan nagyon fontos feladatának tartja az ország számítógépes írástudásának elterjesztésében vállalt vezető szerepét is. A témáról l. bővebben a 4. oldalt.

Tarján-díj

Szalay Sándor

Az informatika oktatásban elért több évtizedes kimagasló munkájáért a Neumann János Számítógép-

tudományi Társaság Tarján-émlékplakettal tüntette ki *Szalay Sándort*, az Informatika-Számítástechnika Tanárok Egyesületének volt elnökét. Az ünnepélyes díjátadásra 2008. április 24-én, az ECDL Vizsgaközpontok X. Országos Fórumán került sor.

Szalay Sándor

1986-ban szerzett matematika-fizika szakos, majd 1994-ben számítástechnika szakos középiskolai tanári diplomát az Eötvös Loránd Tudományegyetem Természettudományi Karán.

1992-ben – akkori munkahelyén – a Vajda János Újreál Középiskolában megszervezte és beindította a számítástechnika oktatását. Ettől az időponttól kezdődően minden munkahelyén és beosztásában elsődleges feladatának tekintette az informatika-számítástechnika alkalmazásának népszerűsítését és fejlesztését.

1994-ben került a Nemzeti Tankönyvkiadóhoz, ahol kezdetben szerkesztőként majd osztályvezetőként, illetve főszerkesztő-helyettesként működött közre számos informatikai, számítástechnikai kiadvány, illetve a számítógéppel segített oktatáshoz kapcsolódó oktatási segédlet kidolgozásában. Egyik tagja volt annak a – szakmai körökben is elismert – bizottságnak is, amely Az év informatika tankönyve díjról döntött.

2003 és 2006 között – az Oktatási Minisztérium háttérintézményének alkalmazottjaként – irányította a tankönyvek és a digitális tananyagok értékelésének folyamatát, egyik kezdeményezője a digitális tananyagok komplex értékelési rendje kidolgozásának, illetve aktív részese a kidolgozási folyamatnak.

1998-tól három cikluson át volt elnöke az Informatika-Számítástechnika Tanárok Egyesületének. Az egyesületi háttérrel megerősítve jelentős szerepet tudott játszani az informatikai írástudás jelentőségének hangsúlyozásában. Egyik kidolgozója az Unoka-Nagyszülő informatikai verseny koncepciójának, illetve szervezője több informatikai vagy informatika alkalmazására épülő tanulmányi versenynek, tanácskozásnak. Tevékenysége elsősorban a hátránnyal indulók felzárkóztatásának segítségével, illetve a nem informatika szakos pedagógusok továbbképzésében jelentős.

2000–2002 között egyik koordinátora volt az informatikai eszközök oktatási alkalmazását kutató csoportnak. A folyamat eredményeként szerkesztőként jegyzi az „Informatikai eszközök a matematika oktatásában” című kiadványt.

Jelenleg az interaktív táblák tanórai használatának kérdésével foglalkozik, e témakörben akkreditált továbbképzési programot dolgozott ki, továbbképzéseket szervez.

A Neumann János Számítógéptudományi Társaság (NJSZT) az elmúlt évek alatt Magyarország lakossága több mint 3%-ának segített abban, hogy megtanulja a számítógépet készségszinten használni, és ismereteit az egységes Európai Számítógép-használói Jogosítvánnyal (ECDL) is igazolni tudja.

Az NJSZT információs társadalomért érzett szakmai felelősségvállalását és tenni akarását bizonyítja emellett, hogy már az Európai Unió által 2008-ra meghirdetett e-Befogadás éve előtt, 2007 elején meghirdette a Digitális Esélyegyenlőség (DE!) országos programot, amelynek célja megegyezik az európai célkitűzésekkel. Ebben – a mintegy 320 ezer vizsgázót és 400 oktatási intézményt érintő ECDL-en túl – elindulhatott többek között az internetes ügyinté-

Az NJSZT és az e-befogadás

zéshez szükséges alapismereteket széles körben átadó „e-kormányzati szolgáltatások, e-ügyintézés” egynapos kurzus is (immár országos lefedettséggel), illetve a „hÁLÓRA magyar!” program, amely elsősorban az idősebb korosztály és a hátrányos helyzetűek bevonását célozza.

A DE! program egyik legfontosabb célja az, hogy 3 éven belül hazánk lakosságának 6–8%-a váljon teljes körűen informatikai írástudóvá (ECDL), illetve legalább egy millióan tanuljanak meg biztonsággal eligazodni a világhálón. Kiemelt fontosságú továbbá az eVITA Nemzeti Technológiai Platform – szintén az NJSZT irányításával – amely az életvitelt segítő infokommunikációs eszközök kutatás-fejlesztésére, és széles körű terjesztésére irányul.

Mindezekből is látható, hogy – noha az NJSZT elsősorban szakmai-professzionális szervezet –, nagyon fontosnak tartja a számítógépes írástudás lakosság körében való elter-

jesztésében vállalt vezető szerepét is. Éppen ezért nagy előrelépésnek tekintjük azt, hogy ez év elején ötpárti konszenzus született az európai uniós mintára meghirdetett e-befogadás évének céljáról, közös teendőiről, és örülünk annak, hogy mindennek részeként 2008. május 19-én Magyarország miniszterelnöke, valamint *Steve Ballmer*, a Microsoft Corporation vezérigazgatójának jelenlétében újtára indulhatott egy országos program, amelynek célja a lakosság felkészítése az információs társadalomban való életre.

Ez a program a TITAN (Tréning-keretprogram az Információs Társadalom Alkalmazkodóképességének Növelésére) néven indult el. Mivel meggyőződésünk, hogy az ötpárti konszenzussal harmóniában lévő célokat szolgálja, az NJSZT – eleget téve a felkérésnek – elvállalta a tagságot a TITAN irányítására létrehozott Magyar EU Fejlesztési Igazgatótanácsban (MEFIT).

„A Microsoft egyik legfontosabb kötelessége, hogy együttműködjön a különböző országokkal és szervezetekkel a digitális írástudás és az informatikai készségek oktatása, elterjesztése érdekében. A TITAN program célkitűzései – az évi kétszázezernél is több emberhez eljuttatandó informatikai alaptudás, KKV vállalatok vezetőinek infor-

A TITAN céljai

matikai képzése és az IT szakemberek professzionális fejlesztése – mind azt fogják eredményezni, hogy Magyarország versenyképesége növekszik, új piaci és társadalmi esélyek teremthetők” – nyilatkozta *Steve Ballmer*, a Microsoft Corporation vezérigazgatója.

A Neumann János Számítógéptudományi Társaság elkötelezett az informatikai oktatás és képzés minél szélesebb körben történő elterjesztése, a tudáspiramis alapjainak megerősítése – vagyis az informatikai írástudással rendelkezők számának megsokszorozása – és a színvonal javítása mellett.

A TITAN résztvevői és támogatói

- Cisco Systems Magyarország Kft.,
- Enterprise Europe Network,
- Freesoft Nyrt.,
- Hewlett-Packard Magyarország Kft.,
- Informatikai Érdekegyeztető Fórum,
- Informatikai Vállalkozások Szövetsége,
- Intel Hungary,

- IQSOFT John Bryce Oktatóközpont,
- T-Systems,
- Microsoft Magyarország Kft.,
- Neumann János Számítógéptudományi Társaság,
- rEVOLUTION Software Kft.,
- Számalk Zrt.,
- XAPT Hungary Kft.

Kapcsolódó linkek:

www.mefit.hu, www.einclusion.hu

TITAN program – a hazai informatikai oktatás megreformálására

Az Országgyűlés Informatikai Albizottságának május 19-én tartott rendkívüli ülésén jelentették be a Magyar EU Fejlesztési Igazgatótanács (MEFIT) és a magyar kormány közösen indítandó, TITAN „Tréning-keretprogram az Információs Társadalom Alkalmazkodóképességének Növelésére” elnevezésű kezdeményezését. (A MEFIT feladata a TITAN program irányítása.) A TITAN elsődleges célja az ICT-képzettség fejlesztése Magyarországon, ezáltal a magyar vállalatok nemzetközi versenyképességének növelése és az e-befogadás társadalmi és gazdasági alapjainak megteremtése.

Az EU GDP-növekedés negyedét, és a termelékenységi növekedés 40–50%-át az információ- és kommunikációtechnológiai szektor (továbbiakban: ICT) adja. Mind a kormányok, mind a tudományos körök egyhangúan amellett érvelnek, hogy az ICT képzettségek fejlesztését célzó oktatás kivételes fontosságú hajtóereje a fog-

Steve Ballmer, a Microsoft Corporation vezérigazgatója

lalkoztatás növekedésének, a munkahelyteremtésnek, és szerepe elengedhetetlen egy versenyképes és befogadó Európa megteremtésének folyamatában.

Az elmúlt években azonban számos kutatás és jelentés mutatott rá arra, hogy Európa egyre komolyabb mennyiségi és minőségi gondokkal

küzd a magas ICT-képzettségű munkaerőhiány miatt. A GKI Net legfrissebb, a Microsoft megbízásából készített tanulmánya szerint ez a tendencia hazánkban hatványozottan érvényesül.

A MEFIT és az általa képviselt informatikai iparág részéről számos ötlet és elvárás merült fel a szakemberhiány csökkentésére, az EU forrásokból megvalósuló képzések hatékonyabbá tételére. Megfogalmazódott az igény egy, a célokat minél tökéletesebben szolgáló képzési keretprogram lefektetésére és gyakorlatba való átültetésére.

Május 19-én Budapesten tartózkodott Steve Ballmer, a Microsoft Corp. vezérigazgatója, aki az albizottsági ülés helyszínén méltatta a TITAN programot. A bejelentés alkalmából a Parlament Delegációs termében a Magyar EU Fejlesztési Igazgatótanács (MEFIT) és a magyar kormány képviselői sajtótájékoztató keretében sajtóközleményt írtak alá.

(MTI sajtóhír)

Miről szól az eVITA program?

Esélyegyenlőség digitális háttérrel

Az infokommunikáció egyre újabb kihívások elé állít, s új lehetőségekkel lép meg mindannyiunkat. A szakma felelőssége, hogy a civilek minél tudatosabban éljék meg ezt a fejlődést, minél inkább saját javukra fordítsák, minél több előnyét használhassák ki.

Ezt kívánja támogatni a Neumann János Számítógép-tudományi Társaság (NJSZT) Digitális Esélyegyenlőségi Programja, amelyről Alföldi Istvánnal, az NJSZT ügyvezető igazgatójával beszélgettünk.

Ez a program a különböző szintű digitális írástudástól az eszközök napi életminőséget javító felhasználásáig nagyon szerteágazó területe-

ket foglal magában, eszközként az igények felkeltését, a lehetőségek iránti motiváció fokozását is felhasználva. Az informatikai és kommunikációs eszközök napi életviteli, egészségügyi felhasználási lehetőségeinek egyik megvalósítási formája az eVITA platform, amely arról is szól, hogyan segíthetjük az idősebbeket és más rászorulókat abban, hogy otthon, a munkahelyen és szociális kapcsolataikban minél tovább hasznos tagjai maradjanak a társadalomnak.

– Nos, hogyan? – kérdeztük Alföldi Istvántól, aki igazgatói posztja mellett az eVITA Nemzeti Technológiai

Platform Operatív Testületének vezetője is.

– A segítségnek számtalan módja van. Amiről mi beszélünk, az elsősorban az infokommunikációs eszközökkel való segítség. Ma, ahová megyünk, mindenhol számítógépet látunk. A kommunikáció, a mobiltelefon, a hírközlés világában szinte mindenki be van hálózva. Az információkat gondtalanul továbbíthatjuk olyan helyekre, ahol kiértékelhetőek. Egy egészségügyi „karperec” segítségével vérnyomást, cukorszintet mérhetünk, az eredményeket pedig elküldhetjük például a háziorvosunknak. Nagyon fontos, hogy az

idős ember otthonában maradhasson, nem kell kórházba, idősek otthonába küldeni, hiszen az ápolói segítséget a karján viseli. Azonban a szakértelmet semmiképpen sem szabad felülrini. A látszatát is kerülni kell annak, hogy orvosi tudással szereljük fel, – neki megfigyelési tudással kell rendelkeznie. Az előregedő társadalommal közösen kell törődni, ezt az egész világon felismerték. Magyarország kedvező helyzetbe kerülhet, ha komolyan foglalkozik a témával. Szürkeállományt, jó szervezést, eltökéltséget igényel, és versenyelőnyt ígér.

Vállalkozókra van szükség, akik az eszközöket legyártják, és szolgáltatókra, akik hozzáférhetővé teszik őket. Természetesen ezek nem olcsó termékek, de ha tömeges elterjedésük folytán elérhető áron kerülnek forgalomba, nagyon sokan fogják megvásárolni. Az alacsony jövedelműek pedig – ők tartoznak a leginkább veszélyeztetett csoportokba – a társadalombiztosítás hozzájárulásával juthatnak a megfelelő berendezésekhez. Nem csak idősekről van szó, hanem fiatalokról is, – hiszen bárki rokkanttá válhat – de érinti a fogyatékkal élőket, rehabilitációra szorulókat is – kapjuk a magyarázatot.

– Mi az Önök szerepe a programban?

– Megpróbáljuk a kezdeti lendületet összefogni. E célból alakult meg 2007 novemberében az eVITA Nemzeti Technológiai Platform, melyben képviselve vannak a legnagyobb gyártók, egyetemek, szolgáltatók. Fontos a dolog aktualitása. Tíz éve nem lehetett volna tömegesíteni, most eljött az ideje. Szeretnénk, ha eljutnánk addig a pontig, melytől kezdve az ügy nem lenne visszafordítható, ahonnan önvezérlő lehetne.

– Nem fél attól, hogy ismét azok kerülnek kedvező helyzetbe, akiknek anyagi körülményeik ezt lehetővé teszik?

– Ezért is fontos a tömegesedés, hiszen általa lesznek a termékek olcsóbbak. Van egy nagy programunk, melynek mottója: tudás, elkötele-

zettség, felelősség. Felismertük, hogy a tudásból, elkötelezettségből óriási felelősségvállalási kötelezettség származik, mégpedig a civil társadalom irányába. Felelősek vagyunk azért, hogy a civilek világosan lássák, milyen előnyük származhat a program megvalósulásából, megszerezzék a szükséges ismereteket. Megfogalmaztuk tehát a digitális esélyegyenlőség jelszavát. Mi ebben komolyan hiszünk, ezzel a programmal jól lehet csatlakozni az e-befogadás évéhez – tudatta a programfelelős igazgató.

– Konkrétan mit értsünk e-befogadással?

– Mindazt, amiről eddig beszéltem. Lehetőséget nyújtani a civil társadalomnak arra, hogy az információs társadalom által generált új kihívásokra képes legyen megfelelően reagálni, s előnyeivel élni. Gondolok például a digitális írástudás terjesztésére, egyszerűbb esetben legalább az internet használatára. Minden második ember ma még nem érdeklődik a számítógép iránt. Nem arról van szó, hogy nem tudja használni, nem is akarja. Tehát cél az érdeklődés felkeltése. Sokat kell tenni azért, hogy

az egészséges életvitelt szolgáló rendszerek, eszközök, szolgáltatások ügyében előrelépjünk. Ez egy folyamat, melynek az idei év egy jelentős pontja, azt is mondhatjuk, hogy most és itt tűztük ki a startzászlót.

– Nem tart attól, hogy lesz egy szűk réteg, amelynek tagjai mindezekhez a dolgokhoz hozzájutnak, a nagy többség pedig leszakad?

– Azt hiszem, ebből a digitális esélyegyenlőségből lehetne egy mobiltelefon ügyet csinálni. Kezdetben az is csak kevesek kiváltsága volt, ma pedig a legeldugottabb tanyán, nagy szegénységben élő család is használja. Léteznek könyvtárak, közösségi helyek, teaházak, ahol megtalálható az internet. Hihetetlen életet lehetne ezekbe az intézményekbe lehelni. Azt tartom inkább veszélyesnek, ha ezt a mindenki számára fontos projektet nem tudjuk megvalósítani.

Természetesen hiszek benne, azért csinálom. Az információs társadalom a legegyszerűbb otthonba is bevihető, ha tudják használni. Gondoljunk a fizikailag hátrányos helyzetűekre (tolókocsihoz kötöttek, vakok), romákra, kistérségekre, elmaradott szegénységűekre. Legalább ebben a tekintetben lehessenek egyenlők. Különben éppen az ellenkezője történik majd, mint amire felelküdtünk: az esélyegyenlőtlenség nagyságrendekkel fog nőni.

*Hamary Dénes
MTI Sajtóadatbank
2008. május 9.*

Verseny – futás

Challenge24

Május 3-ról 4-re virradóra véget ért a nyolcadik BME Nemzetközi 24 órás Programozóverseny döntője, amely lengyel sikert hozott. A Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Informatikai épületében 14 ország 28 csapata mérkőzött meg egymással.

Az embertpróbáló kihívás után az Andrzej Szombierski, Daniel Czajka, Marcin Wielgus összeállítású qwerty elnevezésű lengyel egység ünnepelhette győzelmét. A legjobb magyar csapat a Blue Screen Development fantázianévű gárda volt. Ők a kiváló negyedik helyet érték el.

Az Evosoft Hungary Kft. főtámogatásával, a nemzetközileg elismert Challenge24 nyolcadik alkalommal zajlott le sikeresen a BME-n működő Magyar Villamosmérnök- és Informatikus-hallgatók Egyesülete és a Simonyi Károly Szakkollégium közös rendezésében.

A korábbi években tapasztalt élénk érdeklődés idén sem mérséklődött: 4 kontinens 30 országának iparban dolgozó profijai és amatőr programozói próbálták ki magukat a verseny internetes fordulóján. Az előző év vándor kupával visszatérő győztesei és dobogósai, valamint további 25 háromfős csapat jutott el a döntő fordulóig.

A feladatokat Darabos Dániel és Németh András, a BME doktorandusz

hallgatói készítették. A problémák megoldása a verseny hagyományainak megfelelően az informatikai tudományágak széles körű ismeretét követelte meg, az eredményes szerepléshez a gyors és precíz kódírási képesség mellett elengedhetetlen volt a hálózati, mesterséges intelligenciabeli, valamint a számítógépes grafikai jártasság.

A megoldandó feladatok két külön részből álltak. A versenyzőknek – miután három dimenzióban megjelölték virtuális városaikat, mesterséges intelligenciával kellett autóikat rábíruik, hogy megfelelően navigálva megtalálják A és B pontok között a legrövidebb útvonalakat. Ezt bizonyos időközönként versenyeken bizonyították, amiket az érdeklődők egy nagy kivetítőn követhettek nyomon. A pontok mindig a leggyorsabbakhoz kerültek. Tovább bonyolította a helyzetet, hogy nemcsak a kormányzásra, az utak fizikai tulajdonságaira, hanem a közlekedés szabályaira is tekintettel kellett lenniük. Utóbbi az ellenfelek ellenőrizték szintén szoftveresen, automatikusan.

A feladat másik részében a versenyzők nyomozók és gyilkosok bőrébe bújtak. Megbízásokat kaptak, és arra írtak programjaikat, hogy hogyan

hajtsák végre a „tökéletes gyilkosságot” vagy éppen hogyan derítsék ki a rendelkezésre álló információkból, hogy ki volt a tettes. Rendezésre álltak a csapatok tanúvallomásai, hamisat csak a gyilkosok állíthattak. Ebből a szövevényes halmazból derült ki az igazság, vagy menekült meg az elkövető. A nyomozók rossz tippelésével – amire csak egy lehetőségük volt

egy nyomozáson belül – ponthoz juttatták a menekülőket.

A csapatok nagyon élvezték a játéknak tűnő, bár rendkívül komplikált feladatokat.

A győztes lengyel qwerty csapat mögött a második helyezett a svéd Jon far bestamma lett, míg a dobogó harmadik fokára a szintén svéd Team Itello csapata állhatott. Mindhárom csapat a verseny visszatérő vendége, az elmúlt években is sikeresen szerepeltek.

A délutáni eredményhirdetésen a 6000 Euro összértékű díjakat az első 6 csapat között osztották ki.

A Challenge24 menete és légköre utólag is nyomon követhető a <http://www.challenge24.org> oldalon.

A Neumann János Számítógéptudományi Társaság a verseny szakmai támogatója volt.

Neumann János Vállalkozói Tudásháló Alapítvány

Megalakult a Neumann János Vállalkozói Tudásháló Alapítvány.

A kistérségi régió lakosainak informatikai képzését támogató alapítvány alapítója a Topolyai (Szerbia) Oktató és Vállalkozásfejlesztő Központ, amellyel az NJSZT 2000 óta működik együtt sikeresen a digitális írástudás terjesztése érdekében. Mint

ECDL vizsgaközpont, a szerbiai nemzeti ECDL Iroda megalakulása óta a Központ ugyan Szerbiához tartozik, az együttműködés továbbra is töretlen. Ezen sikeres együttműködésre való tekintettel, illetve Neumann János munkássága iránti tiszteletből esett a választás a számítástechnika magyar úttörőjének nevére: az alapítás alkalmából 2008. június

21-én, az 5. IT Hétpőba verseny, illetve a Neumann János Tehetségkutató Informatikai Programtermékverseny díjkiosztóján ünnepélyes keretek között kerül sor az NJSZT által adományozandó Neumann-emléktábla felavatására.

Társaságunk részéről a rendezvényen részt vesz és táblát felavatja Alföldi István ügyvezető igazgató és Kovács Győző, a Társaság korábbi főtitkára.

Az eseményről a következő, dupla számunkban tudósítunk.

Szakmai közösségeink

A Neumann János Számítógéptudományi Társaság Robotika Szakmai közössége 2007 ősze óta hatalmas erőfeszítéseket téve elhatározta, hogy benevez az Alkalmazott Mérnöki Tudományok idén már harmadik éve megrendezett versenyére, ami május 10-én sikeresen le is zajlott.

Sípos Attila szervező szenzációs nevet adott a versenynek, ami nem más, mint Magyarok a Marson.

A helyszín most is, mint az előző két verseny, a kiskunhalasi II. Rákóczi Ferenc Mezőgazdasági, Közgazdasági és Informatikai Szakközépiskola volt.

Szakmai közösségünk megalakulása óta próbálja összekovácsolni a robotika iránt érdeklődőket. Azokat is, akiket csak az elméletek, eszmecserék érdekelnek, és azokat is, akik affinitást éreznek magukban a robotépítésre, fejlesztésre. Csapatunk növekvő létszáma is jelzi, hogy egyre nagyobb az érdeklődés a jövőt tükröző, mindent megfertőző automatizálás és ebből következően a robotika iránt. Ez a verseny remek alkalom volt arra, hogy az ország minden tájáról összeverődve, csapatokat alkotva, megmértessek magukat a nevező iskolák, klubok, hobbirobotozók.

Szakmai közösségünk a tanulást, a tapasztalatszerzést előtérbe helyezve vágott neki a versenynek, mivel még nem vettünk részt hasonló megmérettetésen. Tisztában léve a rendelkezésünkre álló idővel és a tárgyi feltételekkel, belevágtunk a robotépítésbe. Igen ám, de mi legyen a hardver?

Mivel közkedveltsége miatt széles körben elterjedt a LEGO Mindstorms RCX és NXT építőkészlet az ország szinte mindegyik robotikával, automatizálással és programozással foglalkozó középiskoláiban, főiskoláin, egyetemén, mi is ezt választottuk. Szerencse, hogy gyermekkorom óta összegyűjtöttem több száz kiló legót,

így csak kisebb beruházásba került a jármű megépítése. Istenes Zoltán szakosztályelnök vezetésével, Pécskai Balázs, Kovács Viktor és jómagam, Juhas Sándor összefogtunk, és minden tudásunkkal és akaraterőnkkel a projektre összpontosítottunk. Nem volt célunk megnyerni a versenyt, hanem a versenykiírásban meghatározottaknak megfelelően akartunk építeni egy járművet, megírni hozzá a megfelelő vezérlőszoftvert, és megoldani a feladatot. A jármű többszöri tesztelés és átépítés után a verseny napjának éjszakáján forrotta ki magát a legtökéletesebbre.

A jármű feladata az volt, hogy egy 8x8 méteres homokos terepen, ami akadályokkal és terepegyenetlenségekkel volt nehezítve, 40 perc alatt találjon vizet, és ebből gyűjtse össze a lehető legtöbbet. Navigálása elsődlegesen autonóm rendszerű legyen, másodlagosan pedig csak oly módon irányítható, hogy az irányító jel 30 másodperces késleltetéssel juthasson el a „Marsjáróhoz”, ezzel is szimbolizálva a Föld-Mars távolság adta jelkésedelmet. A jármű helye-

tét egy paraván mögött ülve egy kifelbontású kamera képéből nyervehettük. Így elmondva nem is tűnik olyan bonyolultnak, de a kivitelezés folyamán többször is felmerültek komoly problémák, amikkel éjszakákat programozva küzdöttünk.

Az első problémánk a homok, minden mechanikai alkatrész ellenesége. Többszöri tesztelések során megette a műanyag fogaskerékelemeket, mire eljutottunk a végső kialakításig. Eleinte parkettán teszteltünk, ahol minden szép és jó volt, ám a homokban mindig elakadt. A második problémánk az áramforrás, ugyanis a járművön lévő 4 motornak, a szivattyúnak és a fedélzeti számítógépnek ki kellett bírnia a 40 perc folyamatos üzemet. Ha nagy az áramforrás, akkor olyan nehéz lesz, hogy még vizet sem gyűjtöttünk, de már a tömege miatt elakad. Ha kicsi, nagy a valószínűsége, hogy a nehéz terepen 40 percen belül lemerül.

Ekkor jött a segítség. A VARTA Hungária Kft. biztosított számunkra olyan nagyteljesítményű ceruzaakkumulátorokat, amivel nem csak

tesztelhettünk, hanem végig kibírta a járművünk a 40 perces folyamatos üzemet.

Mivel a rendezvény szinte minden jelenlévője robotos érdeklődésű volt, tapasztalatszerzésre, konzultációra a legideálisabb alkalom volt a verseny. A sikeresen szereplő versenyzőket mi is oklevelekkel jutalmaztuk, és ajándékként a nyertes csapatokat meghívtuk a tagjaink sorába, illetve a VARTA Hungária Kft. ajándécsomagjaival is megjutalmazhattuk őket.

Ezúton meg is ragadnám az alkalmat, és köszönetet szeretnék mondani a VARTA Hungária Kft-nek, és a LEGO Hungária Kft-nek hogy segítették a versenyen való részvételünket.

A versenyre velünk tartott *dr. Bérczi Szaniszló* (Eötvös Loránd Tudományegyetem) is, mivel az ő szívéhez is közel áll a Mars. Így volt ez most is – jóllehet – ezúttal csupán egy tornaterem közepére volt felépítve a neves vörös bolygó földi mása.

Rengeteg tapasztalatot összegyűjtve tarsolyunkban, várjuk a 2009-es feladat kihirdetését, és nekivágunk a következő Mars-expedíciónak. Akit érdekelnek a részletek, azok látogassanak el a www.magyarokamaron.hu, valamint a www.robotika.njszt.hu oldalakra

Juhos Sándor,
az NJSZT Robotika
szakmai közösség elnökségi tagja

Országos Java előadássorozat

A Sun Microsystems és az NJSZT közös előadássorozatot indított az év elején. A rendezvény célja népszerűsíteni a Java és az ehhez kapcsolódó open source technológiákat, bemutatni az aktuális innovációkat, továbbá támogatni a nyílt fejlesztői közösségeket.

Az érdeklődők eddig Egerben, Debrecenben, valamint Budapesten vehettek részt a széles témakört felvonultató előadásokon. Utóbbi helyszínen négy előadásból álló szemináriumsorozat is megrendezésre került.

Az egri rendezvények megszervezésében az NJSZT Heves Megyei Területi Szervezete is aktívan részt vett *Láng András* elnök és *Nemcsik János* titkár vezetésével.

Az egyik egri előadást a helyi Neumann-napok keretében rendezték meg, melyen a Nemes Tihamér OKSZTV-n eredményesen szereplő diákok díjazására is sor került. A díjakat *Tóth Ferenc*, Társaságunk alelnöke adta át.

A Java előadássorozat ősszel tovább folytatódik, – terveink szerint – Győr, Szeged, Szombathely helyszíneken.

A részletekről a továbbiakban honlapunkon www.njszt.hu), valamint a Mi Újságban is olvashatnak.

Ponticulus

*Ponticulus Hungaricus –
híd a humaniorák és
reáliák között*

Németh János István

A „két kultúra” és a harmadik

A 20. század hatvanas évei óta időről-időre fellángolt a polémia értelmiségi körökben a korszerű műveltségről. Rendre felvetődtek olyan kérdések, vajon a humán értelmiségieknek kell-e tudni, miért „megrendítő” a termodinamika második törvénye, és miért szégyenkezhet az a mérnök, aki nem tud különbséget tenni a régi és új stílusú magyar népdalok, netán Schuman vagy Schubert muzsikája között. Miért természetes az irodalmi értelmiség fölényes tudatlansága a természettudományok eredményeit illetően, és miért szánandó, ha egy orvos vagy matematikus szeme nem párasodik be azonnal, ha a kortárs irodalom hivatalos génuszai közül valamelyiknek a nevét „jobb társaságban” meghallja.

Mai életviszonyaink rideg valóságából bizony már-már lélekmelegítően jámbornak tűnik a közel fél évszázada kirobbant vita. A „két kultúrát” tematizáló értelmiségiek egyetértettek a kölcsönös nyitottság, közeledés fontosságában és békésen kiegyeztek saját fontosságuk és az általuk végzett tevékenységek közpénzekből történő folyamatos és egyre növekvő mértékű támogatásában.

Így lett a „két kultúra” nagyon is egy képződmény, az európai társadalomfejlődés történelmi gyökereiből táplálkozó értelmiségi kultúra két arca, mely a múlt század tisztító vitáinak eredményeként, korszerű műveltségünk konszenzuson nyugvó alapját jelentette a hetvenes évektől az ezredfordulóig. [...]

Ezt a sikeres kiegyezést zavarta meg az utóbbi néhány évben egyre erősödő, a legkényesebb szociológiai elvárások szerint is leírható jelenség,

stílszerűen a „harmadik kultúra” és képviselőinek markáns megjelenése, mi több, trónkövetelése a magyar közéletben. Ez az offenzíva különösen annak tudatában fontos, hogy a „harmadik kultúra” voltaképpen nem más, mint az Európai Unió hivatalos értékrendjének képviselői által megtestesített mentalitás. [...]

Németh János István

Az Európai Unió hivatalos dokumentumaiban tükröződő értékrend alapvetően civilizatorikus tényezőket állít a cselekvés középpontjába, melyek gazdasági következményei jól mérhetők, kidolgozott indikátorokkal hitelesíthetők. A zárt kultúrafelfogás hagyományosan értékmagas területei (művészetek, humán tudományok, népművészet) egyáltalán nem szerepelnek az uniós támogatási rendszerben.

Ugyanakkor a nyitott kultúrafelfogás civilizációs vonatkozásai – a jelentős kultúrelméleti iskolák filozófiai, antropológiai irányzataiból levezethetően – elsősorban az ember gazdasági érintkezéseiben nyilvánulnak meg! Az Európai Unió a nekünk megfogalmazott elvárásaiban, a kívánatos felzárkózást elősegítendő, a civilizatorikus fejlesztéseket és a közművelődési gyakorlat bizonyos területeit menedzseli, míg a zárt, tulajdonképpeni kultúraterrületeket – így az elit kultúrát – az államok belügyének tekinti. (A finanszírozást illetően is.) [...]

E tartalom (értékvilág) és az ehhez társuló (ezt közvetítő) szervezeti rend hozta illetőleg hozza létre a „harmadik kultúra” egyre jobban formalizált menedzsmentjét és önálló hivatásrenddé fejlődő menedzsereit.

Ezzel szemben az ideologikus teher-tételekkel lezajló magyar (és kelet-európai) nemzeti újjászületés politikai irányítói a 18–19. századtól kitüntetett szerepet szántak a kultúra hagyományosan zárt tartományainak, az irodalomnak, a nyelvnek, a színháznak, összességében a művészeteknek és részben a tudománynak. Jórészt az e körből merített ismeretanyag alapozta meg az értelmiségi hivatásokat az ezredfordulóig.

Ebből a szereposztásból következően az említett kultúraterrületek politika-érzékenysége mindig magasabb volt mint Nyugat-Európában, és néhány korszakot leszámítva, kevésbé kerültek előtérbe a kultúra civilizatorikus vonatkozásai.

Napjainkban végül is az Európai Unió elvárások értékvilága és a zártan értelmezett kultúra világában dolgozó értelmiségiek történelmileg humán beállítódása kerül szembe egymással (vagy kerüli ki egymást) a Nemzeti Fejlesztési Tervtől kezdve a kulturális ágazat stratégiai tervezésén keresztül, a résztvevők mindennapi munkaszervezéséig bezáróan.

Külön bekezdést érdemel a magyarországi elektronikus média, mely sajátos helyzeténél fogva se nem értelmiségi, se nem menedzser. Noha egyfelől hatalmas költségvetési milliárdokat pusztító gépezet, másrészt az üzleti világ is alaposan kipróbálja a mikrofonjaiba kapaszkodó „élcsapatot”, oly mértékben foglyai ők politikának és gazdaságnak, hogy esélyük sincs önálló arculat kialakítására.

Az eltérő két kultúra karakterének a bemutatására két történetet és egy filmemléket örökök a közelmúltból.

Unió pályázati előkészítő megbeszélésen egy fiatal kolléga kommunikátorán egy forintért lefoglalt Brüsszelbe két repülőjegyet, e-mail-ezett ott élő barátjának szállás ügyben, valamint tájékozódott a tervezett hosszú hétvége alatt. Mindezt az értekezlet üresjáratában bonyolította, úgy, hogy még csak nem is sejtettük világhálón járását. Pusztán a kollégájával a ruhatárban folytatott rövid dialógusból értesültem erről a számomra virtuóz

szervezésről. Tegyük hozzá, a húszas éveit taposó ifjú menedzser kitűnően és eredményesen vett részt a megbeszélésen, megbízásának maradéktalanul eleget tett. Elmondása szerint a brüsszeli hétvégén „rég” kollégáival találkozik, s vélhetően olyan információkat kap, melyek megszorozzák itteni munkájának hatékonyságát s reményei szerint jövedelmét is!

A történet ellenpontjának egy kurátor a főszereplője, köztársaságunk adófizetők pénzéből működtetett alapjánál. E milliárdos testület irányítói elszánták magukat, hogy a korábbi értékelés céhes jellegét legalább manuálisra „korszerűsítik”, s ennek első lépéseként, bevezetik a számítógép kísérleti felhasználását a kurátorok döntés-előkészítő munkájában.

Az erre hivatott „továbbképzésen” egy autonóm művész-kurátor – félóra elteltével – kinyilvánította, hogy ő 56 évet megélt úgy, hogy számítógéppel soha, semmilyen formában nem került kapcsolatba, az ő autenticitását a szakma garantálja, ezért továbbra sem hajlandó mindennapjait tönkretenni. Majd a tanulásra meghívott kurátor, néhány perccel fölszólalása után, kissé sértődötten fölállt és távozott.

A történetekben megnyilvánuló két értékvilág mögött jól érzékelhetően két szemléletmód, a menedzser és az értelmiségi kultúra kontúrjai erősödnek.

E kontúrok szerveződnek egységes világképekké *Denys Arcand* zseniális alkotásában, a *Barbárok a kapu előtt* című kanadai-francia filmben, mely a legjobb külföldi filmként kapott Oscar-díjat 2004-ben. A feltörekvő harmadik kultúra és a hatvannyolcas rügyfakadástól mára erősen hervadó értelmiségi világlátás konfliktusának sziporkázó megjelenítése a film, melynek maradandóságát e konfliktus mesteri kezelésén túl a színészek virtuóz játéka is garantálja.

Az egyetemi tanár apa (Rémy), aki egyáltalán nem melleleg halálos beteg, és sikeres üzletember fia (Sebastian) eltérő életszemlélete a filmben nem más, mint az értelmiségi és a

menedzser kultúra két világának finom humorral, (ön)íroniával és műves eleganciával történő megjelenítése.

Aki megnézi ezt a filmet többen megtud értelmiségi és menedzser világképről, a nyugati kultúra vélhetően még évszázadokig tartó agóniájának aktuális állapotáról, az elviselhető halál bravúrájáról, mintha tucatnyi szakirodalmat böngészne át könyvtárban vagy akár az interneten.

A film tanulsága (ha van egyáltalán) és jelenünk elodázhatatlan feladata a két világkép, életfelfogás, kultúra között a párbeszéd megindítása. Azaz megtalálni azt a közös nyelvet, fogalomrendszert, érdekeltséget, amely a két világot összeköti, érthetővé teszi egymás számára. Megtalálni a megfelelő szerepet értelmiségnek és menedzsernek egyaránt.

Így válhat hitelessé az „eus-pragmatizmus” az értelmiségiek körében, és bővíthetnek a kulturális-tudományos-művelődési szakmák a területfejlesztés, project-ciklus menedzsment (PCM) racionális tervezési módszereivel, értékelési technikáival. Nem utolsósorban a tisztázó folyamatban a KTM kultúrához tartozók szervesen kapcsolódhatnak a Európai Unió strukturális támogatási rendszereihez, nélkülözhetetlen anyagi források közé lébe kerülve.

Hiteles és egzakt módon alátámasztott érveléssel érthető és elfogadott lesz a menedzser kultúrához tartozók táborának a kultúra horizontális jellegéből következő költségvetési többlet-ráfordítás indokoltsága. Igazolva *Amartya Sen* híres könyvének méltán klasszikussá vált tételét: „A humán tőke szakirodalmában az emberi lények cselekvőereje biztosítja a termelés növelésének a lehetőségét. Ezzel szemben az emberek képessé-

geinek a vizsgálata arra koncentrál, hogy az ember olyan életet élhessen, melyet jó okkal tart értelmesnek, amelyet érdemes élni...”

Éppen a fogyasztás hajszájában megcsömörlött uniós polgárok példája bizonyítja, hogy a jólét nem egyenlő a jó léttel. Az élet teljességéhez több és más is kell, mint kiépült infrastruktúra, a kocsi, a ruházat, a konyhai felszerelés vagy akár a lakás állandó cseréje, a fogyasztási spirál áldatlan növelése – noha ezek meglepte viszont alapfeltétele a normális emberi életnek.

A kitűnő közgazdász tételét továbbfejlesztve értelmiségnek és menedzsernek egyaránt helye van a nap alatt, hiszen a jóléthez több pénz, a több pénzhez profi menedzserkultúra, míg a jó léthez az értelmiségi kultúra legjava szükséges.

Ez az egyszerű képlet oldotta meg az idézett filmben apa és fiú konfliktusát, segítette a két világ, a két kultúra célszerű egymásra találását.

A menedzser Sebastiannak volt módja finanszírozni apja életének legdrámaibb szakaszát, megoldani számára a legnehezebbet – az európai értelmiség jó kétezer éves talányát –, megadni számára a legtöbbet, a fájdalommentes, így a földi pokol iszonyú kínjaitól megkímélő halál megdöbbentő alkotását.

Talán nem tévedek akkor, ha a fejlett világ húzóágazatának tartott kreatív ipar diadala mögött is az értelmiségi és a menedzser kultúra sikeres egymásra találását látom. A példák szerencsére bővíthetnek e korszakos fúzió szükségességét bizonyítva. A dolgok természetes rendjét ismerve, az értelmiségi kultúra számára létszükséglet a „harmadik kultúra” dinamikájának az átvétele. Nincs más választás, hogy eredményes legyen a jövőben, csak az alkalmazkodás optimalizálása a szakadatlanul változó körülményekhez.

Ám az ebbéli igyekezetben soha ne felejtjük Schiller bölcs intelmét: „Csak akkor élünk, ha képesek vagyunk a változásra, de csak akkor vagyunk mi magunk, ha a változásban megőrizzük állandóságunkat.”

Forrás:

Dr. Németh János
www.ponticulus.hu

Érdemes rákapcsolni!

A Vizsgapéldatár az ECDL vizsgák valamennyi feladattípusához számos gyakorlófeladatot kínál, sőt, 2009. január 31-ig ebből folyik a vizsgáztatás is. A példatár most 2990 Ft-ért kapható az ECDL Irodában, amíg a készlet tart.

ECDL Iroda:

1054 Budapest, Báthori utca 16, telefon: 472-2720,
e-mail: ecdltitkarsag@njszt.hu

Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal

CYBERGENERÁCIÓ
Informatikai ötletverseny

CYBERGENERÁCIÓ Informatikai ÖTLETVERSENY

Kedves Diákok!

A TI generációtok az első, amelyik az információs világba nőtt bele, azaz az első, amelyik ösztönösen együtt él a számítástechnikával. A versenyre olyan előremutató és innovatív ötletek, egyéni elgondolások beküldését várjuk, amelyekben megfogalmaztatok, bemutatjátok, hogy szeretitek az informatika és a világháló alkalmazásában milyen kihasználatlan lehetőségek rejlenek.

Ötleteiteket várjuk például az alábbi területeken: interaktív média és internet, informatikai eszközök az oktatásban, az idősek és a fogyatékkal élők szolgálatában, számítógépes játékok, mobil eszközök és szolgáltatások, grafika, dizájn, egyéb informatikai megoldások. Pályázhattok egyénileg vagy akár 4 fős csapatban is. Elsősorban ötleteket várunk, nem kidolgozott megoldásokat.

Díjazásban 300 pályázat részesül.
Díj egy csapat (1-4 fő részére): 300 000,- Ft (amely összegből az adó és a járulékok levonásra kerülnek a kifizetés előtt.)
 További információkat találasz a Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal honlapján www.nkth.gov.hu/cybergeneracio valamint kérd szaktanárod segítségét.

Pályázz és nyerj!

Kiemelt támogatók:

GE imagination at work

Szakmai támogatók:

HOLOGRAFIKA